

شناسه	مقررات- رویه های اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۱/۰۹/۲۶
عنوان موضوع	بحث و بررسی نهایی در خصوص حد اعتبار در حسابهای جاری		
مرجع طرح موضوع	دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری سمنان ، دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری سمنان ، سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان ، شورای هماهنگی بانکها ، آقای چتری (مشاور امور بانکی اتاق) ، آقای ذوالفقارخانی (نماینده پیمانکاران)		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<ul style="list-style-type: none"> ▪ زمان بر بودن رویه دریافت سوخت ▪ عدم توجه به اولویت بندی واحدهای کم مصرف و پر مصرف ▪ مشکلات سامانه سوخت 		
شرح موضوع	<ul style="list-style-type: none"> - یکی از مشکلات این موضوع مربوط می شود به اولویت بندی واحدها ، متاسفانه روند تخصیص چه برای واحدهای پرمصرف و چه واحدهای کم مصرف یکسان می باشد و هیچ گونه اولویتی برای واحدی با نیاز بالا تخصیص داده نشده است . - از دیگر مشکلات زمان بر بودن رویه دریافت سوخت می باشد ، این موضوع به پروسه ی همراهه ی ثبت درخواست برمیگردد ، علیرغم تخصیص ماهانه به شرکتها ، می بایست جهت دریافت میزان سوخت مصرفی ماهانه روند ثبت طی گردد که خود این موضوع در خوشبینانه ترین حالت ممکن ده الی دوازده روز زمان بر می باشد و مشکل ساز برای واحدهای تولیدی . - مشکلات معادن و واحدهای معدنی در زمینه ثبت درخواست خود در سامانه سوخت بود. در واقع، به دلیل ترافیک شبکه ناشی از حجم تقاضاها در روزهای نخست هر ماه، امکان ثبت درخواست سوخت در سامانه طی یک هفته الی ۱۰ روز ابتدایی ماه وجود ندارد و این اتفاق برخلاف میل و اراده بهره برداران معدنی است. نکته دیگری که مطرح شد این بود که پس از موفقیت در ثبت درخواست، سوخت به مدت روزهای باقیمانده ماه به آنان تعلق می گیرد . بسیاری مواقع این سامانه با مشکل همراه است و این اتفاق نمی افتد . - لذا مشکل احتمالی در ثبت اطلاعات معادن، مربوط به سامانه کاداستر است و نه سامانه تجارت آسان . 		

آقای همتیان سرپرست شورای گفتگو:

ضمن خوش آمد گویی و با بیان اینکه حد اعتبار حسابهای جاری موضوع مهمی است که در این جلسه قصد آن داریم با کارشناسی دقیق و درست این موضوع را به صحن اصلی شورای گفتگو ببریم تا از این طریق مشکلی هرچند کوچک را برای بخش خصوصی، تولید کنندگان، پیمانکاران و فعالان اقتصادی مرتفع نماییم.

از جناب آقای ذوالفقارخانی درخواست می نمایم تا طرح مشکل کنند و برای پیشبرد اهداف این مجموعه جمع بندی داشته باشند.

آقای ذوالفقارخانی دبیر انجمن پیمانکاران:

ضمن تشکر از پیگیری های جنابعالی و همکاران شما در این مجموعه، همانطور که مستحضربید قبلاً و در سال های گذشته پیگیر این موضوع بودیم و راهکارهایی را هم اعلام کردیم که هم به نفع بخش خصوصی و هم به نفع بانک بوده.

اعتبار در حساب جاری به مدت یکسال یعنی هر لحظه که به آن نیاز دارید مخصوصاً در لحظات ضروری استفاده نمایید. و اصلاً وارد مشکلات بروکراسی اداری نشوید. از طرف دیگر بانک می تواند مشتری بیشتری جذب کند از این رو با توجه به شرایط بخش خصوصی این پیشنهاد، پیشنهاد سازنده و مناسبی خواهد بود.

در شرایط فعلی بانکی حد اعتبار به مشتریان داده می شود اما این حد اعتبار نیازمند آن است که مشتری باید همیشه فاکتور استعلام و حد اعتبار جداگانه داشته باشد (بحث موضوع ماده ۱۸۶).

فاکتور کد کارگاهی داشته باشد که این کار برای بسیاری از واحدهای تولیدی سخت شده است پیشنهاد ما این است که علاوه بر اینکه خدمات به واحدهای تولیدی داده میشود به واحدهای خدماتی و توزیعی نیز به صورت مضاربه و مطلق داده شود و یکی هم اعتبار در حساب جاری که این اعتبار در حساب جاری زمانی به مشتری تخصیص داده شده در ابتدای سال یک قرارداد اولیه داده شود.

بانک نیز با گرفتن تضامین لازم از مشتری این اختیار را دارد که به محض این که موجودی نداشت و در بازپرداخت با مشکل مواجه شد از محل وثایق، آن را تامین کند. مشتری اگر در مدت کوتاه مدت استفاده کرد و بیست روزه گرفت سود حاصل بیست روزه را کسب کند و این حداکثر را به روش تعهدی نگه دارد در مواقع اضطراری استفاده کند زیرا اگر این پشتوانه برای شرکت وجود داشته باشد، شرکت هایی که خدماتی تولیدی هستند می توانند از آن استفاده کنند و هر مقدار نیاز داشته باشد و برای قراردادهای خود اگر ۶ ماه باشد یا یک ساله بعد از واریز به فرایند خود میرسد.

عرب مدنی نماینده شورای هماهنگی بانکها:

حد اعتبار جاری قبل از انقلاب وجود داشت اما به خاطر مسائل شرعی لغو شد و جایگزین هایی برایش در نظر گرفته شد، بنا به عملاتی که طی یکسال انجام شده را می توان درخواست کند و حد مجاز را می تواند استفاده کند تمام تضامین گرفته می شود و حالا این حد مجاز را می توانند تا یک سال استفاده کنند این حد مجاز را می توانند در قالب خرید دین، سرمایه در گردش مضاربه استفاده کند. حسنی که دارد تمامی تضامین و تبصره ۱۸۶ و مفاد قانونی و گزارش در دادرسی هست و گرفته می شود در زمانی که نیاز به تسهیلات داشته باشد و نیاز به خرید دین باشد سریع انجام میشود و تمامی کارها به سهولت انجام می گردد.

آقای ذوالفقارخانی دبیر انجمن پیمانکاران:

فرقی که در حد اعتبار جاری وجود دارد این است که شما باید در هر مرحله یک سیکل اداری داشته باشید، اینطور نیست که چک برود بانک و پاس شود. پیمانکاری که از آن استفاده می کنند مهم است بانک اسناد سه سال آینده را در اختیارم قرار می دهد چون ما

جمع بندی جلسه
کارگروه تخصصی
(کارشناسی)

به تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱

امنیت شغلی نداریم و باید این پشتوانه را داشته باشیم و در این صورت اعتبار حساب جاری خواهیم داشت و در این صورت بانک از ما حمایت می‌کند مثلاً اگر من مسافرت باشم و چک داشته باشم به صورت اتوماتیک این کار انجام می‌شود مشکل شرعی هم نخواهد داشت.

آقای محبوبی - مشاور امور صنایع اتاق :

یک نکته وجود دارد ایرادی که گرفتند به حد از حساب جاری این بود که حساب جاری حساب قرض الحسنه است اگر از این حساب قرض الحسنه بخواهند به تاجر بدهند یا دارنده حساب و در قرض طبق موازین اسلامی باید همان چیزی که گرفته اید را برگردانید و چیزی نباید به آن اضافه کنید چون ربوی است علت اینکه در شهریور ۸۵ آن را با خرید دین جایگزین کردند و مطلبی که شما فرمودید قابل تأیید همگان است.

اما نکته این است که باید در نظر بگیریم آیا این حد اعتبار در قالب طرح تسهیلات می‌خواهد ارائه شود یا اینکه به صورت یک خدمت بانکی است اگر خدمت بانکی باشد باید از یک کارمزد برخوردار باشد چون کار بانک این است که خدمات ارائه دهد و در قبال آن کارمزد اخذ کند تسهیلاتی بخواهیم به آن نگاه کنیم باید در قالب یک عددی گنجانده شود عقدی به نام حد اعتباری جاری نداریم و ما باید آن را در قالب خود بگنجانیم مثلاً تسهیلات جاری در گردش به خاطر حمایت از کسی است که این حساب را دارد باید ایجاد شود و این قبلاً وجود داشت.

آقای طاهریان - نماینده استانداری سمنان :

در تأیید فرمایش شما باید بگویم ما اگر بتوانیم یک حساب پشتیبان داشته باشیم در کنار حساب جاری سود دریافت کند در مواقع لزوم کمک شایانی به بخش خصوصی خواهد داشت و برای بانکها منفعت زاست. مشتریان بیشتری را جذب و خدمات بیشتر را به جامعه خواهد داد و باید چارچوب این مسئله تعریف شود.

آقای ذوالفقارخانی دبیر انجمن پیمانکاران :

یک مسئله وجود دارد ما نمی‌توانیم به صورت نمایشی همه چیز را نگاه کنیم تمام چک های خرید دین صوری است و تمام فاکتورها باید واقعیت را در نظر بگیریم و منی که کارشناس هستیم باید این را در نظر بگیریم که ما دچار یک اشتباه هستیم قالب ۸۰ درصد چک های و فاکتورها صوری است. هم مشتری و هم بانک در جریان هستند مشکلات عدیده ای داریم من یک قرارداد دارم با دولت و در این قرارداد شرایط عمومی پیمان به ریز و لحظه به لحظه آن را تعریف کرده است اگر صورت وضعیت داده شود موظف است به روز پول پرداخت شود و متاسفانه کالاهایی که امروز خریده میشود برای دو روز آینده با قیمت ارز محاسبه میشود.

نمی‌توانیم با کلمات بازی کنیم در بازار امروز باید ببینیم واقعیت جامعه چه هست برای حیات دار کردن بازار و اقتصاد سامانه اگر پروژه هایی به مناقصه می‌رفت شرکت کنندگان بسیاری داشت اما متاسفانه شرایط جدید باعث شده شرکت ها به خاطر مشکلات پرداخت حقوق شرکت نکنند پروژه ای که در سال ۸۹ کلید خورده بعد از چند درست چرخیدن در سال ۱۴۰۰ و رسیدن به مبلغ ۱۲۰ میلیارد امسال در مناقصه کسی قادر به شرکت در آن نبوده.

ماده ۳۸ تأمین اجتماعی می‌گوید پیمانکار موظف است لیست را ارائه دهد و کارفرما باید مبلغ را پرداخت کند دیواری کوتاه تر از بخش خصوصی نیست و باید آن سهامت به خرج داده شود کارشناسی شود تا این مطرح شود اگر بخش خصوصی نابود شود معضلات جامعه بیشتر می‌شود.

آقای همتیان سرپرست شورای گفتگو:

با توجه به مشکلات و ضرورت الان تصمیمات تیم اقتصادی دولت برای تولیدکنندگان هر روز مشکل دار تر میشود در سال گذشته برای بخشنامه های گمرکی در طول سال ۴۰۹ بخشنامه صادر شد .

با توجه به پیشرفت و مشاغل جدیدی که روز به روز به وجود می آید و خیلی از مشتریان هستند که در مواقع اضطراری نیاز به پول دارند به عنوان مثال یک پزشکی نیاز به پول دارد ولی نه در قالب چیزهایی که وجود دارد این مستلزم این است که تسهیلات جدیدی تعریف شود و موردی که شما می فرمایید ۱۰۰٪ درست است که از نظر ما نیاز است که در قالب های جدید با توجه به نیازهای امروزی تعریف شود و برای تسویه آن برای ماه یا روز باید باشد

آقای چتری مشاور امور بانکی اتاق:

شرط اصلی در پرداخت یک چک در انجام یک معامله واقعی بودن آن است تسهیلاتی را جایگزین کردند از نظر دارایی ، مالیاتی تسهیلاتی از خرید دین به عنوان فروش شما محاسبه می شود این بحث نظارت مالیاتی و دارایی را به وجود می آورد .

یعنی به همان میزان تسهیلاتی که استفاده کرده اید مالیات می پردازید . به عنوان واقعی بودن معامله است از آن طرف اگر بخواهیم نگاه کنیم یک شمشیر دولبه است کسی که میخواهد از تسهیلات بانکی استفاده کند فقط بخواهد چک های خود را پاس کند ما در بحث خرید دین جای بدهکار را عوض میکنیم . این مبحثی است که باید در نظر گرفته شود و بسیار عالی است وقت هایی پیش می آید که ما خلا داریم اما بعضی وقتا پیش می آید که ما می توانیم پیشنهاد دهیم و راهکار داریم .

از آنجا که مزایای اعتبار در حسابهای جاری:

۱. تامین نیازهای فوری و مقطعی

۲. رونق اقتصادی کشور

۳. توسعه بازارهای مالی

۴. واقعی بودن نیازهای مشتریان و عدم روی آوردن متقاضیان به منابع غیر رسمی و غیر قانونی و غیر مشروع (رباخواری و نزول) .

۵. کاهش بی دلیل هزینه ها

و در نهایت حمایت از مصرف کننده و عموم مردم خواهد شد .

اگر تسهیلات اعتباری در حسابهای جاری در بانکداری سایر کشورها بر اساس قرض یا بهره ارائه می شود تعارض با قانون عملیات بانکی بدون ربا و فقه اسلامی بوده و هست .

اگرچه جایگزین آن در شرایط بانکی فعلاً عقد بیع ذکر شده (خرید دین و تنزیل چک ها) که این نوع چک های تنزیل شده در شبکه بانکی احتمالاً اصالت واقعی نداشته و معاملات صورت پذیرفته شده صوری خواهد بود یا می باشد.

مضاف بر اینکه سایر اسناد تجاری مدت دار (سفته و برات) به ندرت تنظیم می گردد .

<p>لذا جامعه بانکی برای ارائه یک خدمت می تواند دریافت کارمزد عملیات بانکی بر اساس اجرت کار و نه هزینه استفاده از پول و اعتبار بانکی قرارداد بسته شود و مشتریان خاص می توانند کلیه حساب های خود را در حساب های جاری خود متمرکز نموده و بر همین اساس معدل و میانگین خوبی برای بانک ایجاد کنند تا این عمل باعث کاهش قیمت تمام شده پول برای بانک شود در نهایت به استحضار می رساند وام تسهیلاتی در صورت اخذ مشتریان با بازپرداخت دفعه واحده بوده و حداکثر آن یک سال و اما در خط اعتباری مدت اعتبار یک سال است و مشتری بر حسب نیاز خود از تسهیلات استفاده می کند و شاید نیازی برای اخذ تسهیلات حداکثر یک سال نباشد و در طول سال می تواند چندین بار بر حسب نیاز از تسهیلات به صورت واقعی استفاده نماید .</p> <p><u>آقای همتیان سرپرست شورای گفتگو :</u></p> <p>اگر دوستان در کلیات موضوع حساب جاری متفق القول هستید این را مصوب کنیم و در جلسه اصلی شورا مطرح کنیم .</p>	
<p>۱. شیوه مصالحه بر سود مبنا</p> <p>۲. شیوه خرید و فروش بر اساس سود مبنا</p> <p>۳. انتظار سود واقعی</p> <p>۴. شیوه تنظیم</p> <p>۵. شیوه قرض بدون بهره</p> <p>در سه مورد اول می تواند قراردادهای مشارکتی تنظیم شود .</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>تعریف حد یا سقف اعتباری:</p> <p>حداکثر مبلغی است که بانک حاضر است به عنوان تامین مالی یا قبول تعهد در قالب ابزارهای مشخصی در یک زمان معین در اختیار یک مشتری قرار داده یا برای او تعهد کند.</p> <p>حد تسهیلات برای مدت حداکثر یکسال یا یک دوره تولیدی برقرار می شود و دارنده حد تسهیلات می تواند به طور یکجا یا به تدریج از تسهیلات مربوطه تا سقف تعیین شده استفاده کرده و به ازای هر واریزی مجدداً از تسهیلات جدید استفاده کند.</p> <p>حد تسهیلات در سررسید مورد بررسی کارشناسی قرار گرفته و حسب منابع بانک ، شرایط زمانی و عملکرد متقاضی در</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>

گزارش کارشناسی از وضعیت متقاضی میزان حد اعتباری، تایید، کاهش یا افزایش یافته و یا باطل می‌شود.

بنابراین حد اعتباری هیچگاه ثابت نبوده و با تغییر شرایط بانک و وضعیت مشتری تغییر می‌کند.

تعریف مضاربه عام یا مطلق (آزاد): در هر نوع عمل مشروع تجاری سودی که حاصل شده و به نسبت معینی بین طرفین تقسیم گردد سرمایه‌گذار به جهت خرید و فروش انواع کالا‌های بازرگانی به کار گرفته می‌شود.

مضاربه آزاد: عامل حق ندارد سرمایه مضاربه را در غیر عمل تجاری به کار گیرد زیرا مضاربه فعالیت با سرمایه از طریق تجارت است و نمی‌توان آن را در تولید یا موارد دیگر به کار برد.

توضیح: بدون شک هر فعال اقتصادی ممکن است در شرایط خاص با ریسک نقدینگی مواجه شود، به این معنی که به هر دلیل نیاز مالی فوری و مقطعی و غیرقابل پیش بینی پیدا کند که لازم باشد در کوتاه‌ترین زمان ممکن برطرف شود در واقع گاهی اوقات تاجران و مدیران بنگاه‌های صنعتی، خدماتی و کشاورزی به علل گوناگون همچون شرکت در مزایده، خرید های فوری، پرداخت عیدی، تغییر ماشین آلات، خرید قطعات یدکی و پرداخت خسارت نیاز فوری به وجه نقد پیدا می‌کنند ولی امکان طی کردن فرآیندهای متعارف و زمان بر دریافت تسهیلات از بانک را ندارند.

در این موارد اگر بانک (مجموعه شبکه بانکی) مشکل نقدینگی بنگاه‌ها را حل کند بنگاه‌ها می‌توانند در مدت زمان کوتاهی آن را بازپرداخت کنند در راستای رفع چنین نیازی در اکثر نظام‌های پولی دنیا بانک‌ها برای حمایت از مشتریان معتبر و خوشنام اعتبار ویژه اختصاص داده و اجازه می‌دهند از حساب جاری خود بیش از موجودی برداشت کنند.

در واقع مشتری می‌تواند به میزان موجودی حساب به اضافه اعتبار تخصیصی برداشت کرده و در اولین فرصت نسبت به تسویه اصل و سود و اعتبار تخصیص داده شده اقدام کند.